

Handläggare
Yvonne Flambe

Datum
2018-01-30

Diarienummer
OSN-2018

Omsorgsnämnden

Ansökan om statsbidrag för verksamhet med personligt ombud 2018 samt redovisning av personligt ombud 2017

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden föreslås besluta

att uppdra till förvaltningen att ansöka om statsbidrag för personligt ombud för år 2018.

Ärende Sammanfattning

I januari 2018 kom en ny föreskrift från Socialstyrelsen, HSLF-FS 2016:98, angående statsbidrag till verksamhet med personligt ombud.

Den stora förändringen är att bidraget per heltid för personligt ombud inte är fastställt när ansökan görs, utan bestäms utifrån antalet personligt ombud som samtliga Sveriges kommuner ansöker om. Socialstyrelsen beslutar därefter om hur stort statsbidrag en årsanställning på heltid som personligt ombud motsvarar.

Länsstyrelsen ska därefter fördela statsbidraget med utgångspunkt från antalet årsanställningar på heltid eller deltid som personligt ombud. Fördelningen av statsbidraget för en deltidsanställning ska vara proportionerlig i förhållande till en heltidsanställning. Av Länsstyrelsens beslut om fördelning av statsbidraget ska det framgå hur många årsanställningar på heltid eller deltid som personligt ombud som respektive kommun har beviljats statsbidrag för.

Redovisning till Länsstyrelsen av personligt ombud avseende 2017, se bilaga 1.

Omsorgsförvaltningen

Tomas Odin
Direktör

REDOVISNING

Statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud

Sänds in till
Länsstyrelsen i Uppsala län

Statsbidrag avseende år 2017

Kontaktuppgifter till den kommun som beviljats statsbidraget

Kommun Uppsala, Omsorgsförvaltningen		
Utdelningsadress	Postnummer 753 75	Postort Uppsala
Kontaktperson Yvonne Flambe	Avdelning/Enhet Systemledning	
Nämnd Omsorgsnämnden	Telefon (inkl. riktnummer) 018-727 86 45	E-postadress Yvonne.Flambe@Uppsala.se

Den eller de kommuner, förutom redovisande kommun, som redovisningen omfattar

Kommun/kommuner
----

1. Statsbidrag

1.1 Beviljade medel

Beviljat statsbidrag, kr	Årsanställningar ¹ på heltid/deltid
1 209 600 Kr	4,0

1.2 Förbrukade medel

Förbrukat statsbidrag, kr	Årsanställningar ¹ på heltid/deltid exkl. tjänstledighet
1 209 600 Kr	4,0

Om verksamheten har haft färre årsanställningar på heltid eller deltid än vad som beviljats, ange varför.

2. Utförare av verksamheten med personligt ombud

	Ja	Nej
Kommun		
Förening		
Stiftelse		
Aktiebolag	x	
Annan utförare		
Om annan utförare än kommunen, ange organisationens namn Sofrosyne AB		

¹ Anges med två decimaler. För ett ombud på heltid (40 timmar i veckan) och ett på halvtid (20 timmar i veckan) anges 1,50. För två ombud på heltid och ett på deltid (10 timmar i veckan) anges 2,25.

4. Personliga ombud

	Antal kvinnor	Antal män	Annan ²
Personliga ombud	3,25	0,75	

4.1 Utbildning

	Ja	Nej
Ombuden har erbjudits utbildning.	x	
<p>Om ja, ange vilken/vilka utbildningar.</p> <p>Ett ombud har gått PO-utbildning, vilket innebär att samtliga ombud nu har PO-utbildning. Ett PO har slutfört psykiatrikurs (15 p) och ett PO har gått grundläggande MI-utbildning samt Kognitiv Beteendeterapi, översiktskurs 5 v.</p> <p>Samtliga ombud har även gått RFSL:s grundkurs inom hbtq samt deltagit i olika föreläsnings- och samverkansdagar; t ex föreläsning om Återhämtning, Marta Nashwell-dagen (psykiatri) och samverkansdag om Samsjuklighet.</p>		
Om nej, ange varför		

4.2Handledning

	Ja	Nej
Ombuden har erbjudits handledning.	x	
<p>Om ja, ange vilken slags handledning.</p> <p>Under 2017 har ombuden haft MI-inriktad handledning med Marie-Louise Saltin (Socionom och certifierad MI-utbildare).</p>		
Om nej, ange varför.		

² Antal personer som uppger annan könstillhörighet eller ej har velat uppge könstillhörighet

5. Klienter

Ange antal klienter som fått stöd av personligt ombud. Varje person (klient) som har fått stöd av personligt ombud ska redovisas endast en gång per år.

	Antal Kvinnor	Antal män	Annan
5.1 Totalt antal klienter	81	64	
därav mellan 18 och 29 år	27	18	
därav mellan 30 och 49 år	33	29	
därav mellan 50 och 64 år	17	15	
därav 65 år och över	4	2	

5.2 Antal nya klienter	33	38	
därav mellan 18 och 29 år	10	8	
därav mellan 30 och 49 år	16	16	
därav mellan 50 och 64 år	5	12	
därav 65 år och över	2	2	

5.3 Antal avslutade klienter	31	24	
därav mellan 18 och 29 år	11	8	
därav mellan 30 och 49 år	12	9	
därav mellan 50 och 64 år	7	6	
därav 65 år och över	1	1	

	Antal kvinnor	Antal män	Annan
5.4 Klienter som, helt eller delvis, har hemmavarande barn under 18 år ³ vilka är kända för verksamheten.	18	17	

5.5 Kontakt med verksamheten

Ange orsaken/orsakerna till att nya klienter tar kontakt med verksamheten. Ange antalet orsaker. Flera orsaker kan anges per person.

³ Inkluderar även barn till maka/make/reg. partner/sambo som är hemmavarande hos klienten.

	Kvinnor	Män	Annan
Ekonomi	23	9	
Bostad	12	12	
Sysselsättning	11	14	
Struktur i vardagen	Mäter ej	Mäter ej	
Bryta isolering	-	-	
Relationsfrågor	1	-	
Existentiella frågor	-	-	
Stöd i kontakten med myndighet	74 (130)*	52 (83)*	
Stöd i kontakten med sjukvården			
Annan orsak	14	10	
Om annan orsak, ange vilken.			

Eventuell kommentar, om förändringar har noterats av orsaker till att klienter tar kontakt med personligt ombud, ange dessa.

(Enbart män och kvinnor angivna under 2017) Gul markering=flest förekommande/kön

Annan orsak kan vara behov av stödsamtal och utforskande samtal samt hjälp med omfattande problem som sanering av lägenhet, risk för vräkning, flytt mm.

OBS: Vår mätning sker uppdelat på 1/ behov av att etablera kontakt med vård-och stödgivare och 2/Stöd i pågående kontakt med vård- och stödgivare. Det är sällan meningsfullt i att dela upp detta på vårdgivare och myndigheter då många är ospecifika i första kontakterna med Personligt ombud. Eftersom mätningen från Socialstyrelsen

*= Första siffran anger antal personer som velat ha stöd och hjälp med en eller flera typer av kontakter med vård- och stödgivare. Siffran inom parentes är antal uppgiva olika typer av kontakter;
gällande budget & skuldproblematik, ansökningar, överklagningar/klagomål, behov av att etablera kontakt med vård eller stödgivare, stöd i pågående kontakter med vård/ myndigheter, behov av boendestöd/förändrat boendestöd, behov av kontaktperson/familj/ ledsagare eller förändrat befintligt stöd samt ansökningar och stöd under utredning gällande försäkringskassan.

Fler kvinnor än män har haft svårigheter med Försäkringskassan (FK), med indragna sjukskrivningar och indragen SGI, många på tvärs med de läkarintyg och utlåtanden som utfärdats.

Fler kvinnor har också haft större behov av stöd i vardagsärenden samt juridiska frågor.

Betydligt fler både män och kvinnor har behövt hjälp med ärenden avseende FK under 2016 – 2017, något som eskalerat under 2017. Oftast handlar det om skrivelser/överklaganden vid indragen sjukpenning och indragen SIG, avslag på ansökan om sjukersättning eller aktivitetsstöd. Många får inte det stöd de efterfrågar inom psykiatri, får vänta länge på utredning och insatser, behöver stöd vid läkarbesök bland annat på grund av bristen på kontinuitet avseende läkare och även hjälp att få utredningar och insatser utanför regionens psykiatri. Akuta boendesituationer eller brist på bostad, där få kan påräkna stöd ifrån socialtjänsten idag har fortsatt ökat. Under 2017 har det också skett en tydlig förändring i beviljande av insatser som boendestöd och kontaktpersoner, där ett flertal klienter fått indragna och/eller minskade insatser. Antalet personer som behöver hjälp att söka försörjningsstöd samt framför allt att få hjälp att överklaga negativa beslut har också ökat.

5.6 Tillgång till personligt ombud

	Ja	Nej
Bedömningsriktlinjer eller prioriteringsordning finns för tillgång till personligt ombud.	x	
<p>Om ja, ange dessa.</p> <p>Vi placerar inte personer i kö, utan prioriterar barnfamiljer samt de med stora hjälpbehov och glesa nätverk.</p> <p>Vi har ett stort tryck in i verksamheten och försöker därför att vara tillgängliga för konsultation till stöd- och vårdgivare samt i samverkan bolla tillbaka framställningar om stöd till andra resurspersoner runt aktuella personer. Detta för att undvika köbildning och det destruktiva i att personer ska behöva vänta på ett första möte och riskera att de problem de har förvärras under tiden. Vi kan i vissa fall även gå in och göra en punktinsats för att sedan koppla över till myndigheter/organisationer som kan vara behjälpliga.</p>		
Om nej, ange varför.		

5.7 Tillgång till samhällsservice

	Ja	Nej
Rutiner har upprättats för hur uppmärksammade brister ska hanteras i verksamheten	x	

Beskriv de tre allvarligaste bristerna på respektive nivå som har identifierats föregående år:

Med handläggarnivå avses brister som blir synliga i möten mellan klienten och de olika organisationernas medarbetare, med lokal nivå avses brister för hur det offentliga välfärdsarbetet kring denna grupp leds och organiseras, med central/ nationell nivå avses brister i lagstiftning och andra regelverk.

- a) på handläggarnivå: Brister i bemötande har noterats såväl inom Regionen (landstinget), FK och kommun.
- b) på lokal nivå: Felaktiga behandlingar och bristande ansvarstagande av läkare, brister i bemötande och handläggning från FK, brist på resurser, samordning och ansvar i Uppsala kommun.
- c) på central/nationell nivå: Svag lagstiftning för våldsutsatta kvinnor, informationsbrister från FK samt FK:s oförmåga att dra rätt skatt.

Ge exempel på brister som har åtgärdats under föregående år på respektive nivå:

Med handläggarnivå avses brister som blir synliga i möten mellan klienten och de olika organisationernas medarbetare, med lokal nivå avses brister för hur det offentliga välfärdsarbetet kring denna grupp leds och organiseras, med central/ nationell nivå avses brister i lagstiftning och andra regelverk.

- a) på handläggarnivå: samtliga brister hanteras med återkoppling till handläggare eller chef.
- b) på lokal nivå: Konsekvenser av resursbrist, tvivelaktiga beslut och brister i ansvarstagande påtalas till de instanser det gäller och rättelse för individen hjälper vi alltid till att få till stånd.
- c) på central nivå: Hjälpt klienten att kontakta advokat, ansökt om skadestånd och försäkringsbolag i ärende med våldsutsatt kvinna. Informationsbrister som får konsekvenser för klienter återkopplas till FK så och problemet med dragning av skatt.

Vi tar kontakt och bistår klienten i samtliga fall där brister uppstår. Vanligast är telefonsamtal eller mejl till ansvarig handläggare eller chef, beroende på problemets art. Hjälp med yttranden och överklagningar, anmälan till patientnämnd/IVO. Vi följer oftast med klienten vid situationer med brist på bemötande, återkoppling eller vad som klienten upplever som problematiskt i kontakt med stöd- och vårdgivare. Vi rapporterar även varje rapporterad avvikelse/brist regionalt/lokalt vid Länsledningsgruppens (PO) möten och vår lokala uppföljning (inkl systemfel/brister och avvikelser) per tertial går ut till samtliga samverkande myndigheter. Vi lyfter även art av problem (ej personliga) i samverkansgrupperingar med kommun och landsting samt brukarföreningar.

6. Myndigheter och organisationer som ingår i ledningsgruppen för verksamheten

6.1 Myndigheter som ingår i ledningsgruppen

	Ja	Nej
Kommun/kommuner	x	
Arbetsförmedlingen	x	
Försäkringskassan	x	
Landstingets primärvård	x	
Landstingets psykiatri	x	

6.2 Organisationer som ingår i ledningsgruppen

	Ja	Nej	Om ja, ange vilken/vilka
Patientorganisationer			
Brukarorganisationer	x		Handikappföreningarnas Samarbetsorgan i Uppsala län (HSO)
Anhörigorganisationer			
Annan organisation			

Om ledningsgruppen inte har någon representant från kommunen, landstingets primärvård och psykiatri, Arbetsförmedlingen eller Försäkringskassan, ange varför

Kommunen arbetar för att få representanter för dessa huvudmän att delta i ledningsgruppen, ange hur

7. Övrigt

Om förändringar har noterats vad gäller vilka grupper som tar kontakt och söker stöd av personligt ombud, beskriv på vilket sätt

Antalet personer som söker stöd har ökat generellt. En åldersförskjutning har skett nedåt

jämfört med 2016, där andelen unga vuxna har ökat både avseende kvinnor och män och åldrarna över 50 år har minskat märkbart för kvinnor, medan minskningen för män framför allt är i spannet 30 – 49 år

Trenden av starkt inflöde av unga personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning håller i sig sedan 2015. Under 2017 har gruppen unga vuxna ökat ytterligare.

Kommentaren från 2015, framför allt gällande unga är fortfarande relevant. *”En tydlig tendens är att personer med svår ångest-problematik har ökat inom flera av de grupper där den inte är en del av grundproblematiken. Svårigheter att få arbete för yngre med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning håller i sig. Få personer i de ursprungliga grupperna med psykos.”*

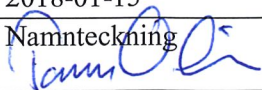
Det föreligger stora brister i bedömning av behov vid och effekter av samsjuklighet hos klienter, från vård- och stödgivare. Framför allt medför det många gånger stora konsekvenser när resurser dras ned och insatser dras in. Många personer far illa i vården på grund av brister i samordning och vårdansvar.

Fler personer som har långdragna perioder av överklaganden och svårigheter med FK har ökat under åren 2016 - 2017. Ökande andel som utförsäkras och som förlorar sin SGI på grund av brister i information och förståelse för klienters funktionsnedsättning och sjukdom; framför allt vid samsjuklighet. Vi erfar fortfarande stora brister på kunskap hos FK och även socialtjänstens personal om framför allt neuro-psykiatriska hinder i kombination med psykisk sjukdom som depressioner och svåra ångest-tillstånd.

Synpunkter och övriga reflektioner på verksamheten

Vi tycker oss också märka en tendens av indragna insatser, vad gäller t ex boendestöd och kontaktpersoner samt en besparingsiver och lokala glidningar i handläggning av försörjningsstöd för ökande antal klienter. En allt större svårighet att få boende vid hemlöshet, skuldsituation och låga inkomster märks också tydligt.

8. Underskrift av behörig företrädare för kommunen

Datum 2018-01-15	
Namnteckning 	Namnförtydligande Tomas Odin
Titel Direktör	Tjänsteställe Omsorgsförvaltningen
Telefon (inkl. riktnummer) 018-7276342	E-postadress tomas.odin@uppsala.se
Detta dokument har beslutats digitalt och saknar därmed underskrift	

